

KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ PSİKOLOJİ DERGİSİ

İş Stresiyle İlgili Olan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi: Web of Science Örneği

Bibliometric Analysis of Studies Related to Job Stress: Web of Science Sample

Ali Kemal CEYLAN¹

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Başvuru Tarihi: 30 Eylül 2025

Kabul Tarihi: 20 Aralık 2025

Makaleye Atıf Yapmak için: Ceylan, A., K. (2025). İş stresi ile ilgili olan çalışmaların bibliyometrik analizi: Web of Science örneği. *Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi Psikoloji Dergisi (KİÜ)*, 3(2), 1-21. <https://doi.org/10.5281/zenodo.18106348>

ÖZET: Stres olgusu birey ve örgütler için neden olduğu verimsizlik, etkinsizlik ve diğer birtakım olumsuz sonuçlar itibariyle günümüz modern toplumunun en önemli sorunlarından birisidir. Çalışanların örgüt ortamında görevlerini yerine getirirken yüklenmiş oldukları çeşitli sorumluluk ve ilişkiler, onların stres düzeylerini olumsuz etkileyerek düşük performansla iş görmelerine yol açabilmektedir. Örgüt ve bireyler açısından önemli etkisi göz önüne alındığında iş stresi konusu ile ilgili araştırmaların giderek artması ile literatürün ayrıntılı bir şekilde analizi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bibliyometrik analizle büyük hacimli verilerle mevcut araştırmalarla ilgili genel duruma ulaşılabilmektedir. Bu araştırmada niteliği yüksek çalışmalara ulaşmak amacı ile Web of Science veri tabanı dâhilindeki makaleler bibliyometrik analizle incelenmiştir. Araştırmada iş stresiyle ilgili olarak toplam 2,259 makalenin analizi yapılmıştır. Araştırmada iş stresiyle bağlantılı olan kelimelerin ağ analizi, ülkelere göre yayın sayıları, yıllar itibariyle yayınlanan makale sayıları, araştırma alanları yönünden makalelerin dağılımı, yayın sayıları bakımından araştırmacı yazarların sıralanması ile en çok atıf alan makalelerin analizi yapılmıştır. Ağ analizi bulgularında iş stresi en çok iş tatmini ile ilişkili olarak incelenmiştir. Ülkelerin yayın sayıları bakımından ABD'nin en üretken ülke olarak ilk sırada geldiği tespit edilmiştir. Araştırma alanlarına göre ise psikoloji alanı en çok makale yayınının olduğu alan olarak bulunmuştur. İş stresi konusuyla ilgili farklı veri tabanlarında yapılacak araştırmalarla konunun daha derin ve kapsamlı analizleriyle alanın gelişimine katkı sağlanabilecektir.

Anahtar sözcükler: Bibliyometrik analiz, iş stresi, örgütsel davranış

¹ Sorumlu Yazar, Batman Üniversitesi, alikemal.ceylan@batman.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2699-0973

ABSTRACT: *Stress is one of the most significant problems in modern society due to the inefficiency, ineffectiveness, and other negative consequences it causes for both individuals and organizations. While performing their duties in an organizational environment, employees may experience low performance due to various responsibilities and relationships they bear, which negatively affect their stress levels. Considering its significant impact on organizations and individuals, the increasing number of studies on work stress has highlighted the need for a detailed analysis of the literature. Bibliometric analysis of large volumes of data provides an overview of existing research. This study examined 2,259 articles indexed in the Web of Science database to identify high-quality research trends. The analysis included the network analysis of words related to work stress, the number of publications by country and year, distribution by research area, and rankings of the most prolific authors and highly cited articles. The findings reveal that job satisfaction is the most frequent correlate of work stress in network analysis. In terms of the number of publications, the US was found to be the most productive country. According to research areas, psychology was found to be the field with the most article publications. Future research across diverse databases may provide deeper insights, further advancing the understanding of work stress.*

Keywords: *Bibliometric analysis, job stress, organizational behavior*

1.GİRİŞ

Dünyanın herhangi bir yerinde çalışanların işleri nedeniyle karşılaştığı yaygın sorunlardan biri, strestir. Stres olgusu çalışanların görevlerini verimli ve etkili bir şekilde yerine getirebilmeleri için örgütlerde önemle ele alınması gereken bir konudur (Jalagat, 2017). Örgütsel sorunlar maliyeti büyük olan sorunlardır ve bu sorunların insani ve parasal maliyetleri göz önünde tutulduğunda, stres olgusu üzerine daha fazla inceleme ve araştırmaya ihtiyaç bulunmaktadır (Parker ve DeCotiis, 1983). İş stresi, bireyin işyerinde yaşamış olduğu duygusal ve fiziksel zorlanma ve baskıyı ifade etmektedir ve bu durum bir örgüt için olumsuz sonuçlara yol açabilecektir (Sugiyanto vd., 2024). Günümüz toplumunda karşılaşılan önemli sorunlardan olan stres, örgütsel başarı ve hedefler yönünden çalışanlar açısından küçümsemeyecek düzeyde verimsizlik ve iş yerinde etkin olmama sorunlarına neden olmaktadır (Yılmaz ve Ekici, 2006).

İş stresi, insan kaynaklarının performansını düşürebilmekte ve iş tatminsizliğine neden olabilmektedir (Hastuti vd., 2022). Bunun yanı sıra günümüz dünyası siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel boyutları itibari ile küresel bir dünyadır. İş stresi, küresel düzeyde bireysel çalışanlar ve örgütler için önemli maliyetlere neden olarak büyüyen bir sorundur. Çalışanlar için işin değişen doğası, onlardan beklenen talepleri değiştirmiş ve zorlaştırmıştır. İşin bu değişimi, çalışanların sağlık ve mutluluğu ile örgütler üzerindeki tesirleri yönünden olumsuz düşünce ve kaygıları arttırmıştır (Hart ve Cooper, 2001). Alkharafi ve Alsabah (2025) küreselleşmenin çok yönlü etkilerini analizi ettiklerinde küreselleşme türlerinin; siyasal yönden iş birliğine, kültürel değiş tokuşa, ekonomik kalkınmaya, teknik yönden gelişmeye ve çevresel iş birliğine katkıda bulunduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca araştırmalarında kültürel homojenleşme, bağımlılık, eşitsizlik ve ekolojik düzenin bozulması gibi önemli sonuçlar ortaya konulmuştur. Küreselleşmenin bu çok yönlü niteliğini kavramak, iş dünyası yöneticilerinin, politikacıların ve bireylerin hem fırsatları hem de riskleri daha iyi değerlendirmelerini ve yönetmelerini sağlayabilir. Küreselleşmenin ortaya çıkması ve hızlanmasıyla makroekonomik bağlamda, iş hayatında, iş baskısı ve iş güvencesizliği önemli ölçüde artmıştır (Siegrist ve Rödel, 2006).

Çalışanların işyeri kaygısı ve stresi üzerinde birçok faktör etki göstermektedir. Rekabetin artması, teknolojik bağımlılık ve küresel finansal bağımlılık gibi etkenler; iş taleplerinde artışa, iş kontrolü kaybına, iş güvencesizliğine, yetersiz yönetici desteğine ve sürekli öğrenme baskısının artmasına neden olduğundan iş yeri stresi ve tükenmişliğin artmasını da beraberinde getirebilmektedir (Pradeep ve Priya., 2022). Stresin neden olduğu sorunlar çalışanlar üzerinde etkili olmaktadır. Küreselleşme çağının getirmiş olduğu yeni firma örgütlenmeleri, yeni çalışma koşulları gibi bir dizi değişiklik, örgütlerin stres tehdidiyle başa çıkmak için kendilerine özgü mekanizmalar geliştirmelerine yol açmıştır. Örgütler, çalışma ortamını ve altyapısını geliştirerek çalışanların stres seviyelerini ve neden olduğu olumsuz birtakım sonuçları azaltmaya çalışmalıdırlar (Sundareswaran, 2011).

1.1.Örgütsel Davranış Alanında İş Stresi

İnsanların çalıştığı örgütler, çalışanların iş ve iş yaşamı dışındaki duygu, fikir ve eylemlerini etkilemektedir. Bunun yanında çalışanların duygu, fikir ve eylemleri de geldikleri örgütü etkilemektedir. Her iki tür etki de örgütsel davranış alanında incelenmektedir (Brief ve Weiss, 2002). Örgütsel davranış alanı çalışmaları, rekabet ve hızlı değişimin olduğu günümüz toplumunda, örgütlerin değişen ortama uyum sağlamasında önemli rol oynamaktadır (Ramlee vd., 2016).

Örgütsel alanı, insani ilişkilerin etkileşim alanı olarak ele alan ve hangi faktörlerin çalışanlar üzerinde etkili olduğuyla ilgili bilimsel yaklaşımının kökenleri 1930'lu yıllara kadar gitmektedir (Erdem, 2009; Duygulu ve Sezgin, 2015). Çalışanlar, örgütsel ortamda işlerini yerine getirirken yüklenmiş oldukları çeşitli sorumluluklar nedeniyle strese altında iş görmektedir. Stres altında çalışma durumunda, çalışanın örgüte yansıtmış olduğu düşük performans, işe devamsızlık, işe yabancılaşma, iş gören devir hızı ve iş kazaları gibi birtakım sorunlar ortaya çıkabilmektedir (Altan, 2018; Sabuncuoğlu ve Tüz, 2008). İş stresi, endüstriyel-örgütsel psikolojide en çok incelenen konulardandır ve bireyle örgüt açısından önemli etkileri göz önüne alındığında araştırmacılar tarafından farklı temalar, yöntemler ve teorik görüşler çerçevesinde incelenmiştir (Cassar vd., 2020). İş stresi ile ilgili literatürde, endüstri ve örgüt psikologları stresin anlam ve süreci konusunda görüş birliğine ulaşamamıştır. Bu yüzden, iş stresi, iş ortamında algılanan koşullar veya olaylar sonucunda bireyin, kişisel işlev bozukluğunun farkında olması veya hissetmesi olarak ele alınmalıdır (Parker ve DeCotiis, 1983).

1.2. Bibliyometrik Analiz ile İş Stresi Araştırmaları

İş stresi konusu ile ilgili araştırma makalelerinin giderek artması, bu literatürün detaylı bir şekilde analizi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. İş stresi konusuyla ilgili literatürün bibliyometrik analizinin yapıldığı bazı araştırmaların sonuçları, konunun genel durumuyla ilgili değerlendirmelere imkân vermektedir. Bu yönde araştırma yapmış olan Sidhu vd. (2020) yılında, Scopus veri tabanından 2010-2020 yılları arasından aldıkları makale, konferans bildirisi, kitap bölümü, derleme, mektup, editoryal yazı, not, kitap, veri raporları ve kısa inceleme verilerini kullanarak bu dokümanların analizini yapmışlardır. Araştırma sonuçlarında, yayın türü, yıllara göre yayın sayıları, konu alanı, katkısı en çok olan yazarlar, yayınlarda en önde olan ülkelerin sıralamaları ve anahtar kelime ağı dâhil olmak üzere bilgiler elde edilmiştir. Sonuçlara göre iş stresine olan ilginin 2016 yılında üst noktaya ulaştığı bulgulanmış ve iş stresiyle ilişkili araştırma alanları arasında tıp, sosyal bilimler ve işletme yönetimi ile muhasebe alanları öncelikli olarak yer almıştır.

Roslan vd. (2023) yaptıkları çalışmada, Scopus ve Web of Science (WoS) veri tabanları ve ScientoPy ve VOSviewer yazılımlarını kullanarak iş stresiyle ilgili dokümanları incelemeyi amaçlamışlardır. Elde edilen sonuçlarda iş stresi literatürünün büyüdüğü ve ilk üç araştırma alanında psikoloji alanı, halk, çevre ve iş sağlığı alanı ile işletme ve ekonomi alanının geldiği tespit edilmiştir. Yayın miktarı yönünden ülkeler sıralamasında Amerika Birleşik Devletleri ilk sırada gelmektedir.

ABD'nin ardından ikinci olarak Birleşik Krallık ve üçüncü sırada Almanya yer almıştır. Ayrıca, araştırmada en sık kullanılan anahtar kelimelerin incelenmesi gelecekte yapılması planlanan çalışmaların yönünü tahmin etmede araştırmacılara yol gösterici olabilecektir.

Bibliyometrik analizle yapılmış araştırmaların artması, iş stresi konusunu daha bütüncül olarak değerlendirebilmeye yardımcı olacaktır. Sugiyanto vd. (2024) yılında Science Direct veri tabanından iş stresi ile ilgili toplam 180 makalenin analiziyle araştırmaların ortak konularını belirlemişlerdir. Bulgularda iş stresi ve iş tatmini terimleri, 2013'ten 2023'e kadar iş stresi analizi alanındaki araştırmalarının temel odak noktası olduğunu tespit etmişlerdir. Woje vd. (2023) yılında yaptıkları araştırmada, 2010 ve 2023 yılları arasına ait yayınların değerlendirmesi yapılmış ve inşaat sektörünün stres çalışmasındaki eğilimlerini ve kalıplarını tespit etmede bibliyometrik analiz yapılmıştır. Stresin, daha düşük iş tatmini, daha yüksek devamsızlık ve daha yüksek işten ayrılma oranları gibi olumsuz etkileri olduğu keşfedilmiştir.

Malappurath ve Ujagare (2023) yılında iş stresi üzerine mevcut literatürü 1997 ile 2023 yılları arasını içerecek şekilde toplam 66 makaleyi bibliyometrik analizle incelemiştir. Bu makalelerde, yayın yıllarına, yazarların demografik özelliklerine, anahtar kelime analizlerine, araştırma birimleri ve araştırma metodolojisine göre analizler yapılmıştır. Hastuti vd. (2022) yılındaki çalışmasında, Scopus veri tabanından 2010-2020 yılları arasında 296 dokümanın analiziyle hastane hemşirelerinin iş stresi üzerine araştırma yapmışlardır. Verilerle bibliyometrik harita için VOS Viewer programı kullanılarak analiz yapılmıştır. Zhang vd. (2024) yılında öğretmenlerin iş stresi üzerine yapılan araştırmaların mevcut durumu ile ilgili olarak bibliyometrik analizle, Scopus veri tabanından alınan 212 dokümanın analizi yapılmıştır. Elde edilen sonuçlarda öğretmenlerin iş stresi üzerine yapılan araştırmaların son yıllarda artan bir eğilimde olduğunu göstermiştir. Rodrigues ve diğerleri (2023)'te muhasebe meslek mensuplarının iş stresiyle ilgili bibliyometrik çalışmalarında 103 makalenin kullanılmasıyla analizler yapmışlardır.

Yavuz ve Güp (2025) yılında yaptıkları araştırmada, konaklama ve yiyecek-içecek firmalarında örgütsel stres konusuna yönelik bibliyometrik bir inceleme yapmışlardır. Araştırmada 2007–2024 yılları arasında yayımlanmış 40 makalenin analizi yapılmıştır. Araştırma sonuçlarında konaklama ile yiyecek-içecek firmaları çalışanlarının mesleki streslerinin, stres kaynaklarının ve stresle başa etme stratejilerinin çeşitli değişkenler çerçevesinde ele alınması gerektiği belirtilmiştir.

1.3. İş Stresi

Stres, yaşamımızın birçok alanında her zaman karşılaşılabileceğimiz bir olgudur. Stres kavramı, zor bir durumdan kaynaklanan büyük bir endişe ya da bu duruma neden olan bir şey olarak tanımlanmıştır (Cambridge University Press, 2025). Oxford University Press'e (2025) göre stres kavramı zorluk, gerginlik veya eforla ilgili his olarak tanımlanmıştır. Stres, bireyin ruhsal ve fiziksel limitlerinin tehdidi ve zorlanmasıyla oluşan bir durumdur (Baltaş ve Baltaş, 2024).

Stres kelimesinin kökenleri, 17. yüzyıl edebi eserlerinde geçen ve daraltma olarak anlamlandırılan, Latince "stringere" kelimesine kadar gider: Stres kavramı sıkıntı, zorluk ve mücadele anlamında da bilinir (Sidhu vd., 2020). İş stresi ise genel olarak çalışanların iş yerinde karşılaştıkları tehdit ve rahatsız edici durumlara karşı gösterdikleri psikolojik ve fizyolojik tepkilerdir (Qureshi, vd., 2013; Perrew ve Ganster, 1989). Ulusal Mesleki Güvenlik ve Sağlık Enstitüsü (1999) tarafından iş stresi, iş gerekliliklerinin çalışanın kaynak, yetenek ve ihtiyaçlarıyla uyumlu olmaması hâlinde ortaya çıkan zararlı duygusal ve fiziksel tepkiler olarak tanımlanmıştır (Mohajan, 2012). ABD' ki Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Enstitüsü; iş stresini, işin gereksinimlerinin çalışanın kaynak, yetenek veya talepleriyle uyuşmamasıyla beliren olumsuz fiziksel ve duygusal tepkiler olarak tanımlamaktadır (George ve Fonceca, 2022).

İş stresi, çalışanın performans kaybı ya da kontrol eksikliğine yönelik olarak ortaya çıkan bir tepkisidir. Böylece stres, çalışanın yapamadığı veya yapmak istemediği birtakım işleri veya şeyleri yapmak zorunluluğunda kalması hâlinde ortaya çıkmaktadır (Schabracq, 2003). İş stresini, iş yerindeki psikolojik deneyimlerin, taleplerin ya da stres faktörlerinin hem kısa vadeli olarak ortaya çıkardığı zorlanmaları hem de uzun vadeli olarak zihinsel ve fiziksel sağlıkla ilgili değişiklikleri üretme sürecidir (Ganster ve Rosen, 2013). Stres, çalışanın işinin ayrılmaz bir parçası olarak önlenebilmesi çok zordur. Ancak yönetilebilir ya da kabul edilebilir bir düzeye indirilebilir (Jalagat, 2017).

Birçok insan zamanının oldukça önemli bir bölümünü işiyle ilgili faaliyetlerde geçirdiğinden, iş ortamındaki fiziksel faktörlerle birlikte sosyal ve psikolojik faktörlerde çalışanların sağlıkları üzerinde önemli etkiler de bulunabilmektedir. Bir örgütün sahip olduğu sağlıklı işgücü önemli bir varlıktır. Çalışanların sağlığı motivasyon, performans ve iş tutumlarıyla birlikte birey, örgüt ve toplum için oldukça önemli sonuçları içermektedir (Van Scheppingen vd., 2014; Chmielewska vd., 2020). İş hayatı, çalışanın mesai saatleriyle sınırlı olmayıp onu aşan ve yaşamın tüm yönlerine yayılan önemli bir konu olarak bireyin statüsünü, yaşamdan almış olduğu doyumunu ve ailesine sağlayabileceği imkanları, belirlemektedir (Baltaş ve Baltaş, 2024). İş hayatı ve sağlayabileceği tatminin, çalışanın sağlığını ve zindeliğini etkileyebileceğine dair önemli miktarda kanıt vardır (Klitzman vd., 1990; Baltaş ve Baltaş, 2024). Bu bakımdan iş stresi ve sonuçlarıyla ilgili araştırmalar çoğalmıştır (Jamal, 1984).

Stresli iş ve sonuçlarını ele alan araştırmalar, stresin bireysel bir sorun olarak ele alınmasından daha fazlası olarak tanımlanmasında etkili olmuştur. İşin kendisi, stresin kısa zamanlar için veya yaşam boyunca sürebilmesinin temel kaynaklarından (McNeely, 2005). Çalışan tarafından stresli olarak algılanan çoğalan iş talepleri, iş baskısı, olumsuz sosyal ilişkiler ile gürültülü ve temiz olmayan çalışma koşulları gibi faktörler, psikolojik ve fizyolojik sıkıntı ve şikayetlere neden olma ile ilişkilidir (Klitzman vd., 1990). Çalışanın becerileri, yeterli düzeyde bilgi ve yetkinliği ile örtüşen zorlayıcı bir iş, onun işiyle bütünleşmesini ortaya çıkaracaktır (Baltaş ve Baltaş, 2024).

İş stresi kavramıyla doğrudan ilgili olarak Türkçe literatürde bibliyometrik analizle yapılmış araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu araştırmanın problem cümlesi; iş stresiyle ilgili Web of Science'ta (WoS) yayınlanan araştırmaların bibliyometrik haritasını ortaya çıkartmaktır. Bu çalışmada WoS veri tabanını temel alarak niteliği yüksek çalışmalara ulaşmak, bibliyometrik analizle iş stresi konusuyla ilgili yayın istatistikleri hakkında alana katkı sağlamak, iş stresi ile ilgili araştırmacı eğilimlerini ortaya çıkarmak ve alanın gelişimi yönünün daha iyi anlaşılması bakımından literatüre katkı sağlamak amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra, iş stresi kavramıyla ilgili olarak birtakım bibliyometrik istatistik bilgilerin, iş örgütleri tarafından değerlendirilmesi durumuyla yönetim pratiklerinde yönlendirici ve referans olabileceği düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Bibliyometrik analiz, istatistiğin kullanılmasıyla araştırma dokümanlarının eğilimlerinin tanımlanmasında ve ilişkilerinin belirlenebilmesinde kullanılan bilimsel yayıncılık çalışmasıdır (Ninkov vd., 2022). Bibliyometrik analizle, büyük hacimli verilerin analizi ile mevcut araştırmalarla ilgili genel manzaraya ulaşılabilmekte ve alanın geleceğiyle ilgili olarak araştırmacıların anlayışlarını geliştirebilecek bir metottur (Donthu vd., 2021; Çiğdem vd., 2023). Bibliyometrik analiz, araştırma konularında ortaya çıkan eğilimleri belirlemede araştırmacılar için oldukça yararlı sonuçlar verebilmektedir (Rodrigues vd., 2023).

2.1. Araştırmanın Deseni

Araştırma, birincil verilere dayanılarak veri madenciliği ve betimsel incelemeyle, nitel bir araştırma olarak dizayn edilmiştir. Araştırmada Haziran 2025 tarihinde niteliği yüksek çalışmaları kapsama almak amacı ile yalnız Web of Science (WoS) veri alanı dahilindeki dokümanlar incelemeye alınmıştır. Araştırmada, WoS tabanında ilk olarak iki yayının olduğu 1980 yılı ile 2025 yılları arasında yayınlanmış makaleler analiz edilmiştir.

2.2. Araştırma Verilerinin Toplanması

Araştırmada, iş stresi kavramı ile ilgili yakın eşleşmeleri tespit etmek ve konu ile bütün çalışmalara ulaşmak için arama terimi TOPİC (başlık, özet ve anahtar kelimeler) seçeneği ile "job stress*" terimi arandığında bulunan toplam doküman sayısı n=7,570 olarak bulgulanmıştır. 2025 yılının doküman sayısı n=293 olarak bulunmuş ve 2025 yılı araştırma kapsamından çıkarıldığından kalan doküman sayısı n=7,277' tür. Doküman türleri içinde article=6,358 tane ve diğer doküman tipleri Review Articles=336", "Proceedings Papers=317", "Meeting Abstract=180", "Book Chapters=124", "Editorial Material=58", "Book Review=52", "Early Access=43", Letter=23, Note=14, Book=10, Correction=8, Retracted Publication=5, News Item=3, Reprint=2, Correction Adition=1, Data Paper=1, Discussion=1, Software Review=1, Withdrawn Publication=1 olarak bulunmuştur.

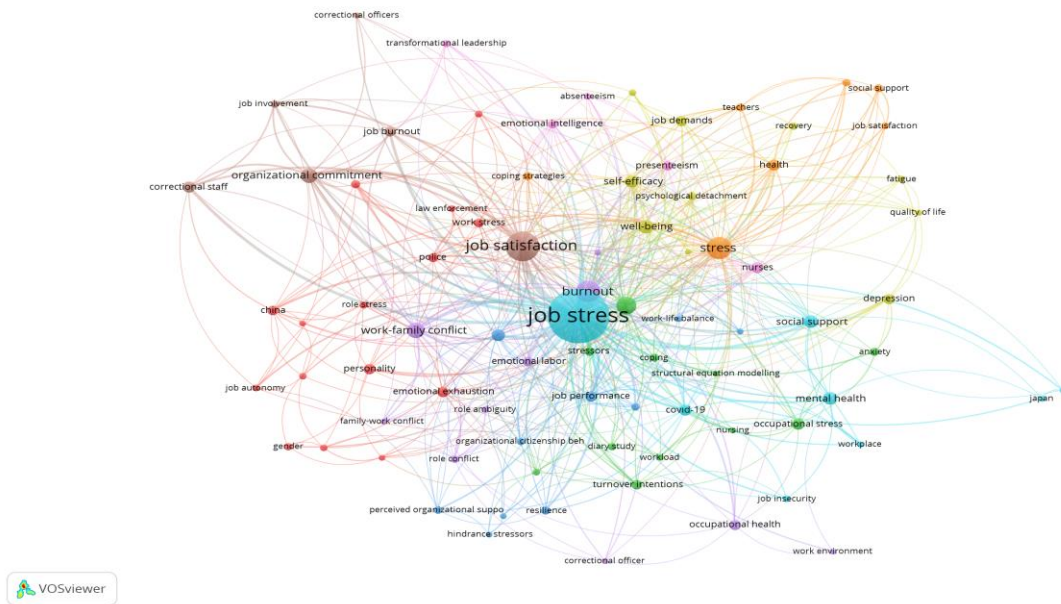
Makale dışındaki diğer doküman türleri araştırma kapsamından çıkarıldığında kalan article sayısı N=6,111 olarak tespit edilmiştir. Sosyal bilimler alanındaki dergiler kapsamı içindeki çalışmaların araştırılması amaçlandığından, Web of Science indexlerindeki yalnız Social Sciences Citation Index (SSCI) alanı seçilmiş ve kalan makale sayısı n=2,259 olarak tespit edilmiştir. İş stresi konusu ile ilgili diğer indexlerdeki çalışmalar araştırma kapsamına alınmamıştır. Böylece analizi yapılan makale sayısı n=2,259 olarak bulgulanmıştır.

2.3. Araştırma Verilerinin Analizi

Analizi yapılacak n=2,259 makalenin öncelikle VOSviewer Programı ile iş stresinin bağlantılı olduğu anahtar kelimelerin ağ haritası çıkarılmıştır. Tespit edilmiş olan 2,259 araştırma makalesinin ülkelere göre dağılımı, yıllara göre yayın sayıları, araştırma alanlarına göre makalelerin dağılımı, yayın sayılarına göre araştırmacıların sıralanması ve atıf sayılarına göre makalelerin sıralanması kriterleri ile analizleri yapılmıştır.

3. BULGULAR

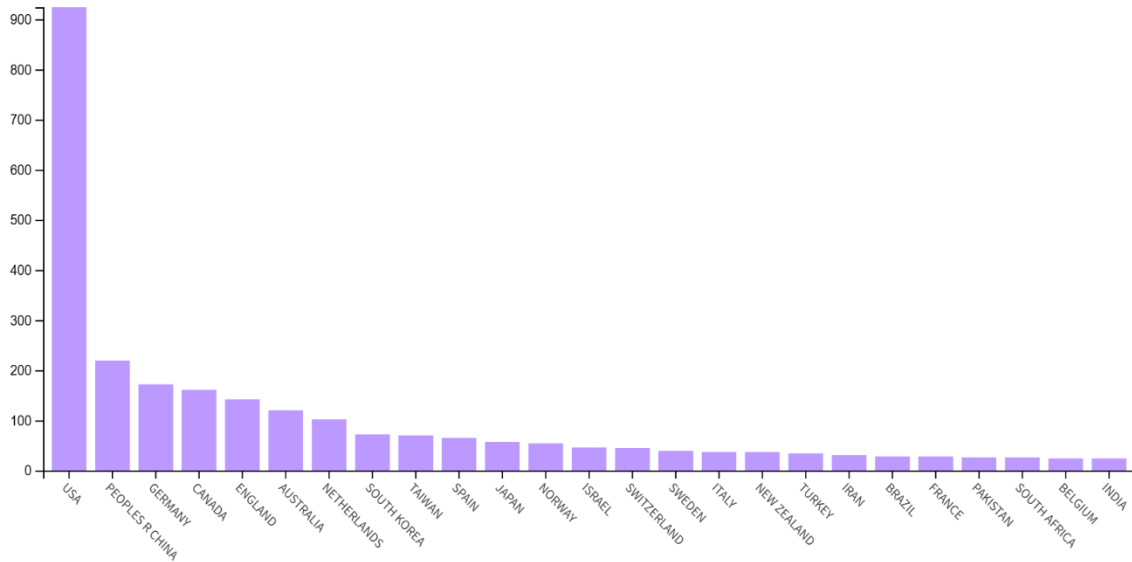
Araştırmada toplam olarak 2,259 makale ile ilgili analizler yapılmıştır. Öncelikle iş stresinin ilişkili olduğu anahtar kelimelerin ağ haritası, VOSviewer Programı ile çıkarılarak analiz sonuçları gösterilmiştir.

Şekil 1. *İş stresinin bağlantılı olduğu anahtar kelimelerin ağ haritası*

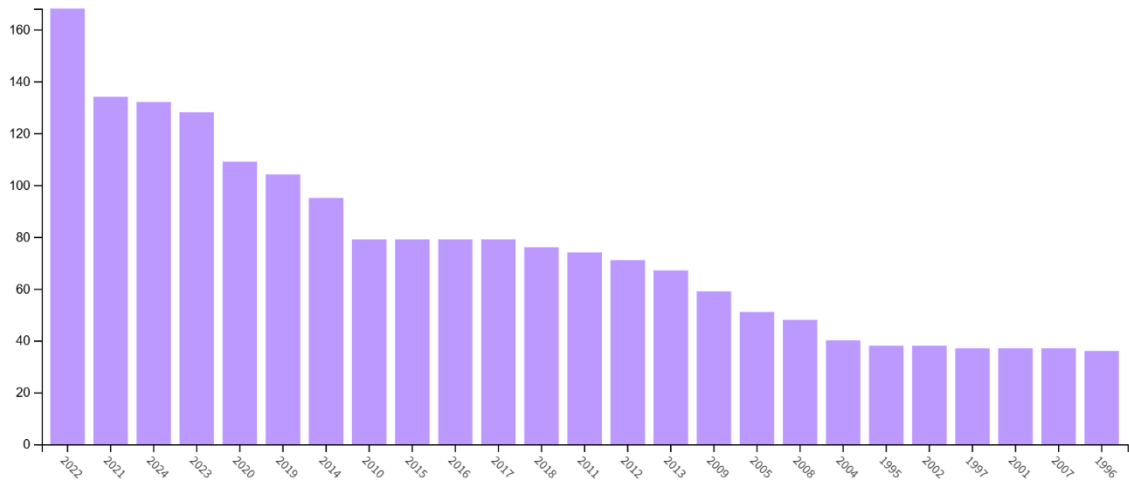
Yukarıda şekil 1’ deki ağ haritasında, iş stresinin bağlantılı olduğu anahtar kelimeler bulunmaktadır. Şekil 1’ de, Web of Science veri tabanında 2,259 makalede 1881 anahtar kelimedenden, bir kelimenin minimum tekrar etme sayısının 5 olmasına göre iş stresi kavramının bağlantılı olduğu 82

anahtar kelimenin ağ haritası gösterilmektedir. İş stresinin, minimum 10 bağlantı sayısına göre diğer anahtar kelimelerle oluşturduğu bağlantı sayıları ise şöyledir. İş stresi- iş tatmini sayısı (n=69)'dur. İş stresi-tükenmişlik (n=27), iş stresi ile iş-aile çatışması (n=23), iş stresi-örgütsel bağlılık (n=20), iş stresi-işten ayrılma niyeti (n=18), iş stresi- sosyal destek (n=14), iş stresi- ceza infaz kurumu personeli (n=14), iş stresi- iş tükenmişliği (n=13), iş stresi- öz yeterlilik (n=12), iş stresi- covid 19 (n=11), iş stresi-depression (n=11), iş stresi-hemşireler (n=10) olarak bulgulanmıştır.

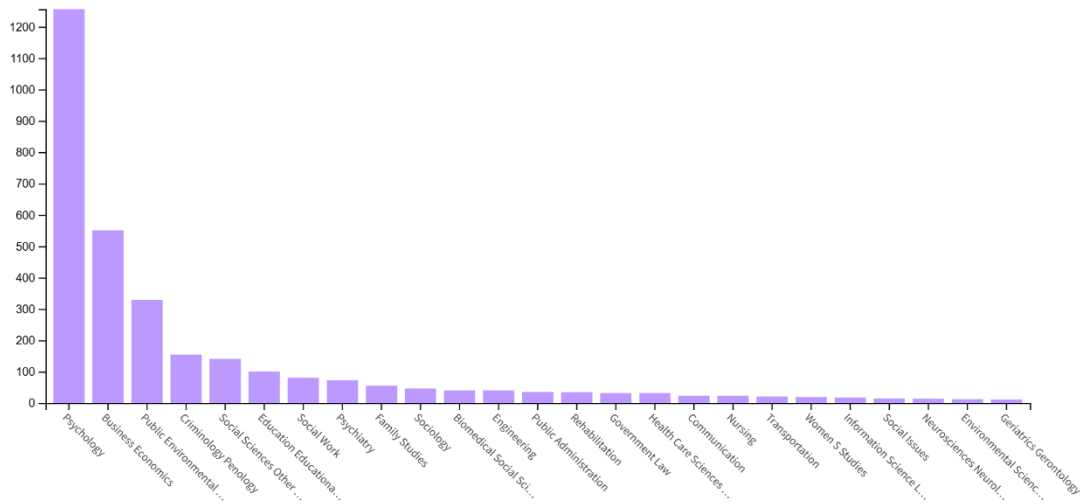
Şekil 2. Ülkelere göre iş stresi yayınları

Web of Science veri tabanında ülkelere göre makale sayıları şekil 2' de gösterilmiştir. Şekil 2' de toplam 25 ülkenin makale sayıları sırası ile gösterilmektedir. En çok yayın ABD tarafından yapılmış ve yayın sayısı (n=924) olarak bulunmuştur. Amerika Birleşik Devletleri'ni sırayla Çin Halk Cumhuriyeti (n=219), Almanya (n=172), Kanada (n=161), İngiltere (n=142), Avustralya (n=120), Hollanda (n=102), Güney Kore (n=72), Tayvan (n=70), İspanya (n=65), Japonya (n=57), Norveç (n=54), İsrail (n=47), İsviçre (n=45), İsveç (n=39), İtalya (n=37), Yeni Zelanda (n=37), Türkiye (n=34), İran (n=31), Brezilya (n=28), Fransa (n=28), Pakistan (n=26), Güney Afrika (n=26), Belçika (n=24) ve Hindistan (n=24) olarak takip etmişlerdir.

Şekil 3. Yıllara göre iş stresi makale sayıları

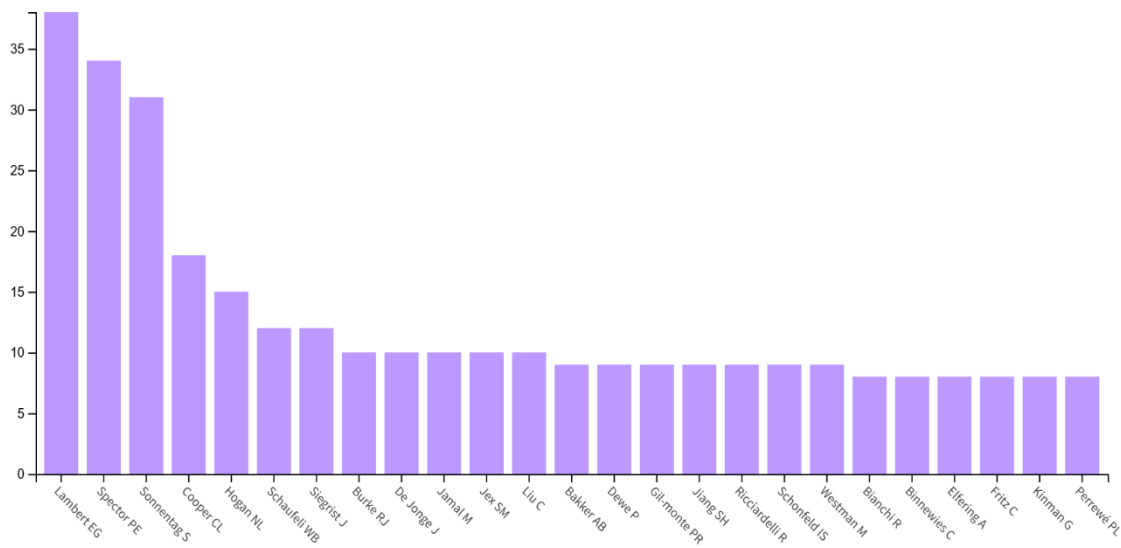
Yukarıda, şekil 3’ te yıllar itibariyle makale sayılarının büyükten küçüğe doğru sıralaması bulunmaktadır. İlk yayın 1980 yılında $n=2$ olarak tespit edilmiştir. Şekil 3’ te, 2022 yılı en çok makale yayınının olduğu yıl ($n=168$) olarak bulgulanmıştır. Sırası ile yayın sayıları yıllara göre büyükten küçüğe doğru ise şöyle devam etmektedir. 2021 yılında ($n=134$), 2024’ te ($n=132$), 2023 ($n=128$), 2020 ($n=109$), 2019 ($n=104$), 2014 ($n=95$), 2010 ($n=79$), 2015 ($n=79$), 2016 ($n=79$), 2017 ($n=79$), 2018 ($n=76$), 2011 ($n=74$), 2012 ($n=71$), 2013 ($n=67$), 2009 ($n=59$), 2005 ($n=51$), 2008 ($n=48$), 2004 ($n=40$), 1995 ($n=38$), 2002 ($n=38$), 1997 ($n=37$), 2001 ($n=37$), 2007 ($n=37$) ve 1996 yılında ($n=36$) olarak bulunmuştur.

Şekil 4. Araştırma alanlarına göre makalelerin dağılımı

Şekil 4’te yayınların araştırma alanlarına göre dağılımı yer almaktadır. En çok makale yayını Psikoloji araştırma alanında ($n=1256$) olarak tespit edilmiştir. Psikoloji araştırma alanını takip eden diğer

araştırma alanlarının büyükten küçüğe doğru sıralaması şekil 4’ te şöyledir. İşletme ekonomisi araştırma alanı (n=551), halk çevre ve mesleki sağlık alanında (n=329), kriminoloji ve penoloji alanı (n=154), sosyal bilimler- diğer konular (n=141), eğitim / eğitimsel araştırmalar alanında (n=100), sosyal hizmet (n=81), psikiyatri (n=72), aile çalışmaları (n=55), sosyoloji (n=46), biyomedikal sosyal bilimler (n=40), mühendislik alanında (n=40), kamu yönetimi alanında (n=35), Rehabilitasyon alanı (n=34), kamu yönetim hukuku alanında (n=32), sağlık bilimleri ve hizmetleri alanında (n=32), iletişim alanında, (n=23), hemşirelik (n=23), ulaştırma alanında (n=21), kadın çalışmaları alanında (n=19), bilgi bilimi ve kütüphanecilik alanında (n=17), toplumsal sorunlar (n=15), nörobilim / nöroloji alanında (n=14), çevre bilimleri ve ekoloj alanında (n=12) ve geriatri ve gerontoloji alanında (n=11) makale yayınlanmıştır.

Şekil 5. Yayın sayılarına göre yazarlar

Şekil 5, yazarların yayınladıkları makale sayıları yönünden en çoktan en aza doğru sıralamalarını göstermektedir. Lambert, E.G. (n=38) makale ile en çok yayın yapan araştırmacı olarak ilk sıradadır. Spector P.E. (n=34) makale yayını, Sonnentag S. ise (n=31) yayın ile ikinci ve üçüncü sıradadırlar. Sırası ile onları takip edenler Cooper C.L. (n=18), Hogan N.L. (n=15) yayın, Schaufeli W.B. (n=12), Siegrist J. (n=12), Burke R.J. (n=10), De Jonge J. (n=10), Jamal M. (n=10), Jex S.M. (n=10), Liu C. (n=10), Bakker A.B. (n=9), Dewe P. (n=9), Gil-monte P.R. (n=9), Jiang S.H. (n=9), Ricciardelli R. (n=9), Schonfeld I.S. (n=9), Westman M. (n=9), Bianchi R. (n=8), Binnewies C. (n=8), Elfering A. (n=8), Fritz C. (n=8), Kinman G. (n=8) ve Perrewé P.L. (n=8) yayını vardır.

Tablo 1. Atıf sayılarına göre makaleler

Sıra No	Yazarlar	Makale Adı	Kaynak	Alıntı Sayısı	Yayın Yılı
1	Sonnentag, S., Charlotte, F.	The Recovery Experience	Journal of Occupational	1404	2007

		Questionnaire: Development And Validation Of A Measure For Assessing Recuperation And Unwinding From Work	Health Psychology, 12 (3), pp. 204–221.		
2	Klassen, R.M., & Chiu, M.M.	Effects on Teachers' Self-Efficacy and Job Satisfaction: Teacher Gender, Years of Experience, and Job Stress	Journal of Educational Psychology, 102(3), pp. 741-756.	1177	2010
3	Sonnentag, S	Recovery, Work Engagement, And Proactive Behavior: A New Look At The Interface Between Nonwork and Work	Journal Of Applied Psychology, 88(3), pp. 518-528.	1161	2003
4	Fox, S., Spector, P.E., Miles, D.	Counterproductive Work Behavior (CWB) In Response To Job Stressors And Organizational Justice: Some Mediator And Moderator Tests For Autonomy And Emotions	Journal Of Vocational Behavior, 59(3), pp. 291-309.	821	2001
5	Westman, M.	Stress And Strain Crossover	Human Relations, 54 (6), pp. 717-751.	663	2001
6	Bolino, M.C., Turnley, W.H.	The Personal Costs Of Citizenship Behavior: The Relationship Between Individual Initiative And Role Overload, Job Stress, And	Journal Of Applied Psychology, 90(4), pp.740-748.	644	2005

		Work-Family Conflict			
7	Schwarzer, R., Hallum, S.	Perceived Teacher Self-Efficacy As A Predictor Of Job Stress And Burnout: Mediation Analyses.	Applied Psychology-An International Review- Psychologie Appliquee-Revue Internationale, 57, pp.152-171.	580	2008
8	Brief, A.P., Burke, M.J., Robinson, B.S., George, J.M., Webster, J.	Should Negative Affectivity Remain An Unmeasured Variable In The Study Of Job Stress	Journal Of Applied Psychology, 73(2), pp.193-198.	518	1988
9	Kokkinos, C.M.	Job Stressors, Personality And Burnout In Primary School Teachers	British Journal Of Educational Psychology, 77, pp.229-243.	494	2007
10	Spector, P.E., Zapf, D., Chen, P.Y., Frese, M.	Why Negative Affectivity Should Not Be Controlled In Job Stress Research: Don't Throw Out The Baby With The Bath Water	Journal Of Organizational Behavior, 21(1), pp.79-95.	457	2000

Yukarıda yer alan Tablo 1’de en çok atıf alan ilk on makalenin bilgileri sırası ile yer almaktadır. Tablodaki bilgilere göre en çok atıf alan makale 2007’de yayınlanmış olan Sonnentag ve Charlotte yayınladıkları araştırmadır.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada, birincil verilerin kullanılmasıyla veri madenciliği ve betimsel inceleme yapılmıştır. Niteliği yüksek yayınlara erişmek hedefi ile Web of Science veri tabanından iş stresiyle ilgili makalelerin analizi ile Türkiye’de alana katkı sağlamak amaçlanmıştır. Yayınların mevcut durumunun tespiti ile önemli eğilimlerin ortaya çıkarılması ve alanın gelişim yönünün daha iyi anlaşılması yönünden de araştırmacılar için yararlı olacak bulgularla literatüre katkı sağlanabilecektir. Araştırmada, iş stresi kavramıyla ilgili yakın eşleşmelere ulaşmak ve konuyla ilgili bütün çalışmaları tespit etmek için arama terimi TOPİC (başlık, özet ve anahtar kelimeler) seçeneğinden “job stress*” terimi tarandığında bulunan

toplam doküman miktarı $n=7,570$ olarak bulunmuştur. 2025 yılının doküman sayısı olan $n=293$ doküman 2025 yılı araştırma kapsamına alınmayarak çıkarıldığında kalan doküman sayısı $n=7,277$ dir. Araştırmada, yalnızca makale yayınlarının incelenmesi amaçlandığından diğer doküman türleri araştırma kapsamından çıkarıldığında kalan makale sayısı $n=6,111$ olarak tespit edilmiştir. Kalan $n=6,111$ makaleden, Web of Science indekslerinde yalnız Social Sciences Citation İndekslerindeki (SSCI) makalelerin analizi amaçlandığından analizi yapılan makale sayısı $n=2,259$ olarak bulunmuştur.

Araştırmada, iş stresinin diğer anahtar kelimelerle bağlantılarında, iş stresi-iş tatmini bağlantısı $n=69$ makale çalışması ile birinci sırada ter almıştır. İş stresi düzeyi ile iş tatmini düzeyi arasındaki negatif ilişki literatürde yaygın olarak araştırılmıştır (Sutherland ve Cooper, 1992; Behjati vd., 2013; Troesch ve Bauer, 2017; Singh vd., 2019; Hardi vd., 2025; Trivellas vd., 2013). Örgütsel performans ve hedefler yönünden düşük iş stresi ve yüksek iş tatmini düzeyi özellikle önemlidir (Masihabadi vd., 2015) ve bu durum araştırma sonuçlarında da en önde gelen ilişki olarak bulgulanmıştır.

İş stresi ile tükenmişlik arasındaki bağlantı miktarı ikinci sıradadır ve $n=27$ olarak tespit edilmiştir. Örgütsel yönetimin önemli sorunlardan bir diğeri de çalışanların tükenmişlik sorunudur. İş stresi, farklı sektör ve örgütlerde sıklıkla deneyimlenmekte ve çalışanlarda tükenmişlik hissine yol açarak performanslarına olumsuz etkide bulunmaktadır (Öksüz ve Özdemir, 2020). İş stresinin, tükenmişlik düzeyi üzerinde neden olduğu etki (Wu vd., 2021) iş örgütlerine etkinlik ve performans yönünden olumsuz olarak dönmektedir.

Araştırmada, iş-aile alanları arasındaki çatışma ve dengeleme ilişkisinin iş stresi üzerindeki etkisinin araştırıldığı çalışmalar $n=23$ makale ile üçüncü sırada yer alan konu olmuştur. Modern hayatta iş-aile çatışması önemli sorunlardan birisidir ve iş-aile çatışmasının iş stresi üzerinde olumsuz etkisi vardır (Nart ve Batur, 2014). İş ile aile arasındaki talepleri dengelemek çalışanları zorlayabilen durumlardandır ve bu çatışma ve dengeleme çabası iş stresini etkileyerek çalışanların mutluluğu üzerinde olumsuz etkilere neden olabilmektedir (Armstrong vd., 2015). İş ve aile yaşamı ilişkisinde stresin derin etkilerini anlamak ve azaltmak, uygun bir iş yüküne odaklanmak, çalışanların mutluluk ve refahını önemseyen örgütler için elverişli bir çalışma ortamı geliştirmeye ve daha etkili sonuçlara ulaşabilmeye katkı verebilecektir (Dodanwala vd., 2022).

İş stresi düzeyinin yüksek olduğu zorlu mesleklerden olan ceza infaz kurumu çalışanları ve hemşirelerin, iş stresleri de çokça araştırılmıştır. Ceza infaz kurumlarında çalışmak genellikle zorlu ve stresli bir iştir (Lambert vd., 2007). Hem örgütsel yapının hem de işin özelliklerinin ceza infaz kurumu çalışanlarının iş stresi düzeylerinin biçimlenmesinde önemli etkisi vardır (Lambert ve Paoline, 2008). Bunun gibi hemşirelik mesleği de zor bir iş olarak kabul edilir ve hemşirelerin iş stresleri, onların sağlık ve yaşam kaliteleri üzerinde olumsuz etkilere neden olabilmektedir (Babapour vd., 2022). Ayrıca, farklı sektörler ve meslekler genelinde ağır iş taleplerinin daha fazla iş stresi veya psikolojik sıkıntıyla ilişkili olduğu belirtilmelidir (Marshall vd., 1997)

En üretken yazarlar sıralamasında ilk üç isme bakıldığında ise Lambert n=38 makale sayısı ile en çok yayın yapan araştırmacıdır. Daha sonra Spector n=34 makale ile ikinci sırada ve Sonnentag ise n=31 makale yayını ile üçüncü sırada yer alarak en verimli araştırmacılar olmuşlardır. İş stresiyle ilgili yayınların ülkelere göre büyükten küçüğe doğru sıralamasında Amerika Birleşik Devletleri kaynaklı çalışmalar n=924 olarak ilk sıradadır. Diğer başka bibliyometrik araştırmalarda da ABD en üretken ülke olarak tespit edilmiştir (Sidhu vd., 2020; Roslan vd., 2023). Amerika Birleşik Devletleri'ni ikinci sırayla Çin Halk Cumhuriyeti n=219 ve üçüncü sırayla Almanya n=172 makale araştırması ile takip etmişlerdir. Türkiye 18. sırada, sondan 7. sıra ile yayın sayısının nispeten az olduğu ülkelerdendir. Gelişmiş batı ülkeleri grubu (ABD, Almanya, Kanada, İngiltere, Avustralya, Hollanda, İspanya, Norveç, İsviçre, İsveç, İtalya, Yeni Zelanda, Fransa, Belçika) içinde değerlendirdiğimiz 14 ülke, toplamda 1950 yayın ile araştırmaların büyük çoğunluğunu yapmışlardır.

Web of Science veri tabanında iş stresiyle ilgili ilk makale 1980 yılında 2 makale ile tespit edilmiştir. İş stresiyle ilgili yayınların yıllar itibariyle yapılan dağılımına bakıldığında en çok makale yayını n=168 araştırma ile 2022 yılı olmuştur. Son yıllara doğru 2019 yılı ile 2024 yılları arasında yapılan yayınlar yıllık 100 yayın miktarını aşarak en üretken yıllar aralığı olmuştur. İş stresiyle ilgili literatürün yıllar boyunca giderek gelişmesi ile örgütsel sorunlara çözüm arayışının pratik etkisi, zamanla araştırma sayılarının artmasına etki ettiği sonucuna ulaşılabilmektedir.

Araştırma alanlarına göre makalelerin dağılımında, psikoloji araştırma alanı 1256 makale ile ilk sırada yer almıştır. Modern toplumda yaşam stresinin artması birçok psikolojik ve fiziksel sorunun ortaya çıkmasına ve psikoloji literatüründe stres konusu ile ilgili araştırma hacminin büyümesine etki etmiştir (Monroe, 2008). Psikolojide, kişiliğin stres süreciyle ilişkisine yönelik araştırmalar zamanla çoğalmış ve kişilikle stres arasındaki ilişkilere ait bulgular geniş bir yelpazede yer almıştır (Vollrath, 2001). Örgütsel davranış alanında kişi-örgüt ilişkisinin temel inceleme alanlarından birisini teşkil etmesi (Weiss ve Adler, 1984; Roberts, 2006; Sharif, 2017) iş stresi konusunun da incelenmesine yol açmıştır. İş stresi, bir çalışan için olumsuz sonuçlara yol açması yanında çalıştığı örgütün işleyişine olumsuz etki eden davranışlara da yol açmaktadır (Gupta ve Beehr, 1979). Çalışanların performans ve refahı üzerindeki olası olumsuz etkisi nedeniyle stres, diğer yandan da bir örgütün etkin ve verimli bir şekilde yönetilmesi için en zor sorun alanlarından birisini teşkil etmesi araştırmaların hacminin büyümesinde etkili olmuştur (Tran vd., 2020; Parker ve DeCotiis, 1983).

İşletme ekonomisi araştırma alanı 551 makale yayını ile iş stresi konusunun en çok incelendiği ikinci araştırma alanı olmuştur. Stres evrensel bir unsurdur ve hemen hemen her meslekten çalışan stresle yüzleşmektedir. İşverenler, iş tatminsizliği, yüksek işten ayrılma oranları ve nihayetinde örgütsel amaçları etkileyen çalışanların düşük performansı gibi sonuçlara etki eden stres yönetimi sorunlarını analiz etmelidirler (Ekienabor, 2016). Stres, geniş kapsamlı örgütsel ve ekonomik sonuçları olan yaygın bir olgudur (Dar vd., 2011). Günümüzün rekabetçi ekonomi dünyasında, örgütlerin yenilikçi ve

değişimlere açık olarak yeni şartlara uyum sağlamaları hayati bir konudur. Bu nedenle hem örgütlerin hem de çalışanların yeni iş koşullarına uyum sağlamalarında zorluklar ortaya çıkmaktadır (Yelkencioglu ve Yuksel, 2022).

Ekonomik stres ve iş stresi yaklaşımları, makroekonomik güçlerin yalnızca ekonomik değişimle, özellikle artan işsizlikle ilişkili yaşam olaylarına maruz kalmayla değil, aynı zamanda iş rollerinin yapısı ve değişikliklerinden kaynaklanan stres düzeyini de etkilediğini belirtebiliriz. Stresli işler, örgütlerin faaliyette bulunduğu sektörlerle, organizasyon yapısı ile belki de en temelde örgütlerin ve çalışanların rekabet ettiği ekonomik piyasalar gibi makroekonomik yapı ve güçlerin ürünleridir (Fenwick ve Tausig, 1994). 100 ve üzeri yayın sayısı ile çalışmanın yapıldığı diğer araştırma alanları ise halk çevre ve mesleki sağlık alanı n=329, kriminoloji ve penoloji alanı n=154, sosyal bilimler- diğer konular n=141 ve eğitim / eğitimsel araştırmalar alanı n=100 makale ile yine daha çok araştırılan alanlar olarak sıralanmışlardır. En az araştırma yapılan alanlar ise çevre bilimleri ve ekoloj alanında n=12 ve geriatri ve gerontoloji alanında n=11 makale olarak yer almıştır.

4.1. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın yalnızca WoS veri tabanındaki makalelere dayanmakta oluşu ilk başta gelen sınırlılığını oluşturmaktadır. Ayrıca WoS tabanındaki diğer araştırma dokümanlarının, araştırma kapsamına alınmaması diğer bir sınırlılıktır.

4.2. Öneriler

Başka veri tabanlarında ve farklı kriterlerle yapılacak çalışmalar konunun daha derin ve kapsamlı araştırılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca WoS tabanında iş stresiyle ilgili yayınların Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları yönünden, yayıncılar yönünden, farklı dillerde yapılmış araştırmalar kriteriyle, kurum puanlamaları kriteriyle, yayınların citation topics meso ve mikro sınıflandırma seviyelerine göre analizi yönünden yapılacak araştırma analizleri ile alana katkı ve derinlik sağlanabilecektir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Bu çalışmada herhangi bir kurum veya kişiyle maddi çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Alkharafi, N. ve Alsabah, M. (2025). Globalization: An overview of its main characteristics and types, and an exploration of its impacts on individuals, firms, and nations. *Economies*, 13(4), 91. <https://doi.org/10.3390/economies13040091>
- Altan, S. (2018). Örgütsel yapıya bağlı stres kaynakları ve örgütsel stresin neden olduğu başlıca sorunlar. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(3), 137-158. <https://doi.org/10.30692/sisad.470420>
- Armstrong, G., S., Atkin-Plunk, C., A. ve Wells, J. (2015). The relationship between work–family conflict, correctional officer job stress, and job satisfaction. *Criminal justice and behavior*, 42(10), 1066-1082. <https://doi.org/10.1177/0093854815582221>
- Babapour, A., R., Gahassab-Mozaffari, N. ve Fathnezhad-Kazemi, A. (2022). Nurses’ job stress and its impact on quality of life and caring behaviors: A cross-sectional study. *BMC Nursing*, 21, Article 75. <https://doi.org/10.1186/s12912-022-00852-y>
- Baltaş, Z. ve Baltaş, A. (2024). *Stres ve başa çıkma yolları (1. Baskı)*. Doğan Kitap.
- Behjati, A., M., Zare, M., Mahdavi, S., Ghezavati, M., Fallah, H., Halvani, G., Ghanizadeh, S. ve Bagheraat, A. (2013). Relation between job stress dimensions and job satisfaction in workers of a refinery control room. *Journal of Community Health Research*, 1(3), 198-208.
- Brief, A., P. ve Weiss, H., M. (2002). Organizational behavior: affect in the workplace. *Annual Review of Psychology*, 53(1), 279-307.
- Cambridge University Press. (2025). *Stress*. In *Cambridge Dictionary*. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/stress> adresinden, 11 Ağustos 2025 tarihinde erişilmiştir.
- Cassar, V., Bezzina, F., Fabri, S. ve Buttigieg, S., C. (2020). Work stress in the 21st century: A bibliometric scan of the first 2 decades of research in this millennium. *The Psychologist-Manager Journal*, 23(2), 47-75.
- Chmielewska, M., Stokwiszewski, J., Filip, J. ve Hermanowski, T. (2020). Motivation factors affecting the job attitude of medical doctors and the organizational performance of public hospitals in Warsaw, Poland. *BMC Health Services Research*, 20(1), 701. <https://doi.org/10.1186/s12913-020-05573-z>
- Çiğdem, A., G., K., Dikmen, A., U. ve Özkan, S. (2023). Bibliyometrik analize genel bir bakış. *Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Dergisi*, 4(3), 112-116. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10527535>
- Dar, L., Akmal, A., Naseem, M., A. ve Khan, K., U., D. (2011). Impact of stress on employees job performance in business sector of Pakistan. *Global Journal Of Management and Business Research*, 11(6), 1-4.
- Dodanwala, T., C., Santoso, D., S. ve Shrestha, P. (2022). The mediating role of work–family conflict on role overload and job stress linkage. *Built Environment Project and Asset Management*, 12(6), 924-939. <https://doi.org/10.1108/BEPAM-12-2021-0153>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N. ve Lim, W., M. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285-296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Duygulu, E. ve Sezgin, O., B. (2015). Türkiye’de örgütsel davranış yazını doktora tezlerine yönelik bir inceleme. *İş ve İnsan Dergisi*, 2(1), 13-25.
- Ekienabor, E., E. (2016). Impact of job stress on employees’ productivity and commitment. *International Journal for Research in Business, Management and Accounting*, 2(5), 124-133.

- Erdem, F. (2009). Örgütsel davranış araştırmalarında niş alanlar nasıl belirleniyor? Ulusal yönetim ve organizasyon kongresi yazını üzerine kısa bir değerlendirme. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(1), 65-78.
- Fenwick, R. ve Tausig, M. (1994). The macroeconomic context of job stress. *Journal of Health and Social Behavior*, 35 (3), 266-282.
- Ganster, D., C. ve Rosen, C., C. (2013). Work stress and employee health: A multidisciplinary review. *Journal of management*, 39(5), 1085-1122. <https://doi.org/10.1177/0149206313475815>
- George, K., N. ve Fonceca, C., M. (2022). Job stress and its impact on employees in industries. *Journal of Academia and Industrial Research (JAIR)*, 11(1), 1-5.
- Gupta, N. ve Beehr, T., A. (1979). Job stress and employee behaviors. *Organizational Behavior And Human Performance*, 23, 373-387.
- Hardi, L., M., Z., Wiresentana, L. ve Khusniyah, N., L. (2025). Job stress and job satisfaction among educators impact on educational institution performance. *Indonesian Journal of Educational Development (IJED)*, 5(4), 532-543. <https://doi.org/10.59672/ijed.v5i4.4456>
- Hart, P., M. ve Cooper, C., L. (2001). *Occupational stress: Toward a more integrated framework*. (N. Anderson, D., S. Ones, H., K. Sinangil ve C. Viswesvaran, Ed.), Handbook of Industrial, Work and Organizational Psychology, Personnel Psychology İçinde. Sage Publication.
- Hastuti, N., T., L., P., Wahyuningsih, S., H. ve Handayani, S., D. (2022). A bibliometric analysis of research developments of work stress on hospital nurses. *Economics and Business Quarterly Reviews*, 5(3). 249-262. <https://doi.org/10.31014/aior.1992.05.03.452>
- Jalagat, R. (2017). Determinants of job stress and its relationship on employee job performance. *American Journal of Management Science and Engineering*, 2(1), 1-10. <https://doi.org/10.11648/j.ajmse.20170201.11>
- Jamal, M. (1984). Job stress and job performance controversy: An empirical assessment. *Organizational Behavior and Human Performance*, 33(1), 1-21.
- Klitzman, S., House, J., S., Israel, B., A. ve Mero, R., P. (1990). Work stress, nonwork stress, and health. *Journal of Behavioral Medicine*, 13(3), 221-243.
- Lambert, E., G. ve Paoline, E., A. (2008). The influence of individual, job, and organizational characteristics on correctional staff job stress, job satisfaction, and organizational commitment. *Criminal Justice Review*, 33(4), 541-564. <https://doi.org/10.1177/0734016808320694>
- Lambert, E., G., Cluse-Tolar, T. ve Hogan, N., L. (2007). This job is killing me: the impact of job characteristics on correctional staff job stress. *Applied Psychology in Criminal Justice*, 3(2).117-142.
- Malappurath, S. ve Ujagare, S. (2023). Bibliometric analysis of work stress management of delivery executive-a comprehensive study of literature. *Journal of The Asiatic Society of Mumbai*, XCVI (10), 126-132.
- Marshall, N., L., Barnett, R., C. ve Sayer, A. (1997). The changing workforce, job stress, and psychological distress. *Journal of Occupational Health Psychology*, 2(2), 99-107.
- Masihabadi, A., Rajaei, A., Shams Koloukhi, A. ve Parsian, H. (2015). Effects of stress on auditors' organizational commitment, job satisfaction, and job performance. *International Journal of Organizational Leadership*, 4, 303-314.

- McNeely, E. (2005). The consequences of job stress for nurses' health: Time for a check-up. *Nursing Outlook*, 53(6), 291-299. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2005.10.001>
- Mohajan, H. (2012). The occupational stress and risk of it among the employees. *International Journal of Mainstream Social Science*, 2(2), 17-34.
- Monroe, S., M. (2008). Modern approaches to conceptualizing and measuring human life stress. *Annual Review of Clinical Psychology*, 4, 33-52. <https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.4.022007.141207>
- Nart, S. ve Batur, O. (2014). The relation between work-family conflict, job stress, organizational commitment and job performance: A study on Turkish primary teachers. *European journal of research on Education*, 2(2), 72-81. <https://doi.org/10.15527/ejre.201426250>
- Ninkov, A., Frank, J., R. ve Maggio, L., A. (2022). Bibliometrics: Methods for studying academic publishing. *Perspectives on Medical Education*, 11(3), 173-176. <https://doi.org/10.1007/s40037-021-00695-4>
- Oxford University Press. (2025). *Stress*. In *Oxford English Dictionary*. <https://www.oed.com/search/dictionary/stress> adresinden, 11 Ağustos 2025 tarihinde erişilmiştir.
- Öksüz, N. ve Özdemir, F. (2020). Halk eğitim çalışanlarının iş stresi ve tükenmişlik ilişkisi: Hatay örneği. *Turizm Çalışmaları Dergisi*, 2(2), 35-52.
- Parker, D., F. ve DeCotiis, T., A. (1983). Organizational determinants of job stress. *Organizational Behavior and Human Performance*, 32(2), 160-177.
- Perrewe, P., L. ve Ganster, D., C. (1989). The impact of job demands and behavioral control on experienced job stress. *Journal of Organizational Behavior*, 10(3), 213-229.
- Pradeep Menon P. ve Priya, V. (2022). Globalization Impact on workplace anxiety and burnout amongst employees of multinational information technology companies in Coimbatore, India. *Journal of Positive School Psychology*, 6(5), 5249-5258.
- Qureshi, M., I., Iftikhar, M., Abbas, S., G., Hassan, U., Khan, K. ve Zaman, K. (2013). Relationship between job stress, workload, environment and employees turnover intentions: What we know, what should we know. *World Applied Sciences Journal*, 23(6), 764-770. <https://doi.org/10.5829/idosi.wasj.2013.23.06.313>
- Ramlee, N., Osman, A., Salahudin, S., N., Yeng, S., K., Ling, S., C. ve Safizal, M. (2016). The influence of religiosity, stress and job attitude towards organizational behavior: Evidence from public universities in Malaysia. *Procedia Economics and Finance*, 35, 563-573. [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(16\)00069-1](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(16)00069-1)
- Roberts, B., W. (2006). Personality development and organizational behavior. *Research in Organizational Behavior*, 27, 1-40.
- Rodrigues, M., Oliveira, C., Borges, A., Franco, M. ve Silva, R. (2023). What exists in academia on work stress in accounting professionals: A bibliometric analysis. *Current Psychology*, 42, 22478-22495. <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03301-w>

- Roslan, M., F., Abd Razak, M., R., Abdullah, K., H., Ishak, N., S. ve Ishak, N., S. (2023). A bibliometric analysis of work stress research: three decades (1992-2022) publication trends. *International Journal of Advanced Research in Education and Society*, 5(1), 1-14. <https://doi.org/10.55057/ijares.2023.5.1.1>
- Sabuncuoğlu, Z. ve Tüz, M. (2008). *Örgütsel Psikoloji (4. Baskı)*, Alfa Aktüel Basım Yay. Dağ. Ltd. Şti.
- Schabracq, M., J. (2003). *Everyday Well-Being and Stress in Work and Organisations* (M.J. Schabracq, J., A., M. Winnubst ve C., L. Cooper, Ed.), The Handbook of Work and Health Psychology (2.Baskı) İçinde. John Wiley & Sons, Ltd.
- Sharif, M., H. (2017). The study of the influence of personality factors on job stress and job satisfaction considering the mediator role of individual answer. *Journal of Psychology and Behavioral Science*, 5 (1), 31-36. <https://doi.org/10.15640/jpbs.v5n1a4>
- Sidhu, A., K., Singh, H., Virdi, S., S. ve Kumar, R. (2020). A bibliometric analysis on job stress using visualizing network. *Journal Content Community & Communication*, 12, 21-29. <https://doi.org/10.31620/JCCC.12.20/04>
- Siegrist, J. ve Rödel, A. (2006). Work stress and health risk behavior. *Scandinavian journal of work, environment & health*, 32(6), 473-481.
- Singh, M., M., Amiri, M. ve Sabbarwal, S. (2019). Role of job stress on job satisfaction. *International Journal of Management Studies*, 6(4), 57-60. <http://dx.doi.org/10.18843/ijms/v6i4/08>
- Sugiyanto, E., Purwanto, E., Rahmadani, İ., Digdowiseiso, K., Putra, S., Rai, J. ve Saputra, J. (2024). Understanding research dynamics in job stress. *International Journal of Religion*, 5 (6), 12-21. <https://doi.org/10.61707/2gpmrh71>
- Sundaeswaran, S. D. (2011). Essentials of managing stress in the era of globalization-an organizational perspective. *Journal of Contemporary Research in Management (JCRM)*, 6(3). 67-78.
- Sutherland, V., J. ve Cooper, C., L. (1992). Job stress, satisfaction, and mental health among general practitioners before and after introduction of new contract. *British Medical Journal*, 304, 1545-1548.
- Tran, C., T., Tran, H., T., Nguyen, H., T., Mach, D., N., Phan, H., S. ve Mujtaba, B., G. (2020). Stress management in the modern workplace and the role of human resource professionals. *Business Ethics and Leadership*, 4(2), 26-40. [http://doi.org/10.21272/bel.4\(2\).26-40.2020](http://doi.org/10.21272/bel.4(2).26-40.2020)
- Trivellas, P., Reklitis, P. ve Platis, C. (2013). The effect of job related stress on employees' satisfaction: A survey in health care. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 73, 718-726. <http://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.02.110>
- Troesch, L., M. ve Bauer, C., E. (2017). Second career teachers: Job satisfaction, job stress, and the role of self-efficacy. *Teaching and Teacher Education*, 67, 389-398. <http://dx.doi.org/10.1016/j.tate.2017.07.006>
- Van Scheppingen, A., R., de Vroome, E., M., ten Have, K., C., Zwetsloot, G., I., Bos, E., H. ve Van Mechelen, W. (2014). Motivations for health and their associations with lifestyle, work style, health, vitality, and employee productivity. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, 56(5), 540-546.

- Vollrath, M. (2001). Personality and stress. *Scandinavian Journal of Psychology*, 42. 335-347.
- Yavuz, G. ve Güp, M. (2025). Konaklama ve yiyecek içecek işletmelerinde örgütsel stres üzerine yapılan çalışmaların bibliyometrik analizi. *NEUGastro*, 4(1), 39-60.
<https://doi.org/10.54497/neugastro.2025.14>
- Yelkencioglu, I. ve Yuksel, A. H. (2022). Occupational stress and mindfulness: An empirical study. *Journal of Business Economics and Finance*, 11(2), 102-109.
<http://doi.org/10.17261/Pressacademia.2022.1560>
- Yılmaz, A. ve Ekici, S. (2006). Örgütsel yaşamda kamu çalışanlarının örgütsel stres kaynakları üzerine bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(1), 31-58.
- Zhang, M., Surienty, L. ve Hu, D. (2024). Bibliometric visualization analysis of teachers' work stress. *IJERI: International Journal of Educational Research and Innovation*, (21), 1-19.
<http://doi.org/10.46661/ijeri.10257>
- Weiss, H., M. ve Adler, S. (1984). Personality and organizational behavior. *Research in Organizational Behavior*, 6, 1-50.
- Woje, B., Isa, R., B. ve Bello, A., O. (2023). Impact of stress on employee's performance in the construction industry: systematic literature review and bibliometric analysis. (F. Yangılar, G. Gökçay, Ed.), 1. Uluslararası Trakya Bilimsel Araştırmalar Kongre Kitabı 27-28 Mayıs Edirne *İçinde*, 478-489.
- Wu, F., Ren, Z., Wang, Q., He, M., Xiong, W., Ma, G., Fan, X., Guo, X., Liu, H. ve Zhang, X. (2021). The relationship between job stress and job burnout: the mediating effects of perceived social support and job satisfaction. *Psychology, Health & Medicine*, 26(2), 204-211.
<https://doi.org/10.1080/13548506.2020.1778750>